

ÎNCHEIERE

26 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Sveatoslav Moldovan
Mariana Pitic

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Societatea pe Acțiuni „Lumina”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Lumina” împotriva Primăriei s. Logofteni, r. Fălești și Consiliului sătesc Logofteni, r. Fălești, intervenient accesoriu Biserica Ortodoxă a Moldovei cu privire la constatarea încălcării dreptului de proprietate, restituirea bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Societatea pe Acțiuni „Lumina” și menținută hotărârea Judecătoriei Fălești din 10 mai 2016,

c o n s t a t ă

La 02 septembrie 2015, SA „Lumina” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei s. Logofteni, r. Fălești și Consiliului sătesc Logofteni, r. Fălești cu privire la constatarea încălcării dreptului de proprietate, restituirea bunului imobil și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că SA „Lumina” a fost fondată în rezultatul reorganizării Librăriei centrale de arendă cu cartea din raionul Fălești în societate pe acțiuni cu drept de succesori la 30 iunie 1995, cu cota proprietății private 100%, în capitalul social fiind incluse 21 bunuri imobile, printre care și construcția librăriei „Luminița” din s. Logofteni, fapt confirmat prin Adeverința de Privatizare nr. 34/03 din 16 februarie 2001.

Susține că, pe parcursul mai multor ani întreprinderea nu a activat din motivul situației financiare dificile.

Mai susține că, la 24 decembrie 2009, a fost înregistrat în Registrul de Stat al persoanelor juridice statutul în redacție nouă, fiind operate modificări în ceea ce privește sediul și administratorul societății.

Menționează reclamanta că în anul 2013, constatând că bunul imobil-magazinul „Luminița” este exploatat de terțe persoane, a sesizat organele de drept, solicitând elucidarea circumstanțelor în temeiul cărora aceștia folosesc bunul.

Declară SA „Lumina” că la 26 mai 2015 Procuratura r. Fălești a inițiat cauza penală nr. 114370260, în baza elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 327 alin. (1) Cod Penal.

Invocă reclamanta că, fiind efectuată urmărirea penală pe acest caz, s-a constatat că în anul 2000 mai multe persoane din s. Logofteni, r. Fălești au hotărât să reconstruiască fosta clădire a magazinului de cărți și să facă din ea o biserică. Totodată, s-a constatat că proprietarii locașului de cult nu dețin careva acte care ar atesta dreptul de proprietate asupra bisericii sau autorizarea lucrărilor de construcție efectuate. Prin urmare comunitatea s. Logofteni, r. Fălești a devenit beneficiar al magazinului de cărți, care aparține SA „Lumina”, aceasta fiind transformată într-un obiectiv care servește interesului public.

Indică că urmărirea penală a fost clasată, constatându-se lipsa subiectului infracțiunii și a laturii obiective a componenței de infracțiune prevăzută la art. 327 Cod Penal (abuzul de putere), și anume folosirea intenționată de către o persoană publică a situației de serviciu, în interes material ori în alte interese personale, dacă aceasta a cauzat daune considerabile intereselor publice sau drepturilor și intereselor ocrotite de lege ale persoanelor fizice sau juridice.

Consideră reclamanta că folosirea nejustificată a bunului în lipsa unor temeieri definite prin prisma legislației naționale este asimilată deposedării de dreptul de proprietate, circumstanțe ce nasc dreptul reclamantului de a solicita posesorului nelegitim să înlăture obstacolele în folosirea bunului.

Cere SA „Lumina” constatarea lezării dreptului de proprietate al reclamantei prin exercitarea posesiunii ilicite asupra bunului imobil – construcție comercială, anterior magazin de cărți „Luminița” situată în s. Logofteni, r. Fălești, restituirea bunului imobil-construcție comercială, anterior magazin de cărți „Luminița” situată în s. Logofteni, r. Fălești în posesiunea SA „Lumina” și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea protocolară din 08 octombrie 2015 a fost atrasă în proces în calitate de intervenient accesoriu Biserica Ortodoxă a Moldovei.

Prin hotărârea Judecătoriei Fălești din 10 mai 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016, a fost respins apelul declarat de SA „Lumina” și menținută hotărârea Judecătoriei Fălești din 10 mai 2016.

Atât prima instanță, cât și instanța de apel și-au argumentat soluția făcând referire la faptul că intimații/pârâți Primăria s. Logofteni și Consiliul s. Logofteni nu au deținut în proprietate sau în folosință bunul imobil care constituie obiectul litigiului în cauză și nu a emis careva acte de dispoziție sau de folosință în privința acestuia, nefiind prezentate probe care să confirme contrariul.

La 09 februarie 2017, în termenul prevăzut de art. 434 CPC, SA „Lumina” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea deciziei Curții de Apel Bălți din 13 decembrie 2016 și hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În susținerea recursului SA „Lumina” a invocat faptul că instanțele de judecată ierarhic inferioare au interpretat eronat legea neidentificând corect actele normative aplicabile raportului juridic concret.

Susține recurenta că în capitalul statutar la momentul fondării au fost incluse mai multe imobile dintre care face parte și bunul litigios, reieșind din faptul că la moment societatea nu are capital statutar micșorat rezultă că SA „Lumina” este și proprietarul.

De asemenea a indicat că, Primăria s. Logofteni, r. Fălești a acționat în mod nejustificat pe cont propriu, adoptând hotărâri ce țineau de competența exclusivă a Adunării Generale a acționarilor fără respectarea procedurii obligatorii stabilite prin lege, devenind beneficiar al construcției magazinului de cărți care aparținea SA „Lumina”.

La 28 februarie 2017, în adresa intimațiilor Primăriei s. Logofteni și Consiliului sătesc Logofteni, r. Fălești a fost expediată copia recursului declarat de către SA „Lumina” cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței la recurs.

La 21 martie 2017 Primăria s. Logofteni și Consiliul sătesc Logofteni, r. Fălești au depus referință, solicitând declararea recursului ca inadmisibil, invocând în acest sens că argumentele recurente sunt similare celor din cererea de chemare în judecată și cererea de apel, reiterând că bunul imobil în care prin anii 1990 era amplasat magazinul de cărți „Luminița” nu a fost niciodată la balanța Primăriei Logofteni, r. Fălești, la fel autoritățile administrației publice locale din com. Logofteni, r. Fălești nu au emis careva acte administrative sau de altă natură în privința acestuia.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele pricinii civile și obiecțiile expuse în referință, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Lumina” este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4).

Conform prevederilor art. 432 alin. alin. (2), (3) și (4) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărîrea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către SA „Lumina” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul recurenteii cu soluția pronunțată de către instanțele de judecată ierarhic inferioare și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Nu poate fi reținut argumentul recurenteii SA „Lumina” precum că Primăria s. Logofteni a acționat în mod nejustificat pe cont propriu, adoptând hotărâri ce țineau de competența exclusivă a Adunării Generale a acționarilor fără respectarea procedurii obligatorii stabilite prin lege, devenind beneficiar al construcției magazinului de cărți care aparținea SA „Lumina”, deoarece bunul imobil litigios nu s-a aflat niciodată la balanța Primăriei Logofteni r. Fălești și aceasta nu a emis careva acte de dispoziție sau folosință în privința acestui bun imobil.

Mai mult ca atât, prin ordonanța procurorului raionului Fălești din 13 mai 2015 s-a dispus clasarea urmăririi penale pe cauza penală în legătură cu faptul că nu au fost identificate elemente constitutive ale infracțiunii de abuz de putere în legătură cu demolarea ilegală a construcției magazinului de cărți „Luminița”.

De asemenea se reține că dreptul de proprietate asupra bunului litigios nu a fost înregistrat la organul cadastral de către SA „Lumina”, or potrivit art. 321 alin. (2) Cod civil, în cazul bunurilor imobile, dreptul de proprietate se dobândește la data înscrierii în registrul bunurilor imobile și respectiv din această dată este opozabil terților.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casarea deciziei recurate și urmează a fi respinse.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și de drept procedural, verificîndu-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar și nu temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, se reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell c. Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra cărora instanțele de judecată ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către SA „Lumina” ca inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 269-270, art. 431 alin. alin. (1) și (2), art. 433 lit. a) și art. 440, CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Lumina” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Mariana Pitic